

GARROTADA I PASTANAGADA AL PENEDEÈS (1822-1856)

RESUM

Referències documentals sobre personatges de diversos indrets penedesencs afectats per la Guerra Reialista (1822-1829), la primera Guerra Carlina (1833-1840) i el bienni progressista (1854-1856).

ABSTRACT

Documentary references relating important figures from different places within the Penedès Area that were affected by the Royalist War (1822-1829), the first Carlist War (1833-1840) and the Progressive Biennium (1854-1856).

Ja és sabut que, al llarg de la història, el poble ha estat afalagat amb pastanagades o castigat a garrotades. Aquí identifiquem les sofertes espatlles de penedesencs que han rebut els cops i els pits que s'han vist omplerts de penjarelles.

LA GUERRA REIALISTA (1822-1829)

Aquesta guerra, predecessora de totes les del segle XIX, començà la primavera de 1822 i finí oficialment l'1 d'octubre del 1823 amb el retorn de Ferran VII al poder absolut. Acabat el conflicte fou nomenat capità general de Catalunya el baró d'Eroles, que també presidia una Junta de Classificació, on comptava amb la col·laboració del penedesenc Joan Romagosa i Pros. Durant l'estada d'ambdós a Barcelona, s'iniciaren els tràmits per afavorir vídues i orfes de reialistes morts que el rei veia amb bons ulls. Però, paral·lelament, a partir de mitjan 1824, són "purificats" per una Junta especial un grapat de persones civils de tota mena; per exemple: Josep Saldaña, administrador de la Reial Duana del Vendrell; Martí d'Echave i Guardà, interventor de la de Vilanova; Josep Ribagorda, administrador de Rendes Reials de Vilafranca; Josep Rius, mesurador de sal del pallol de Vilanova; Joan Pau Ros, escrivà de rendes del mateix lloc; Fc. Soto, administrador de l'estafeta d'igual punt; Lluís Blanch i Graells, estafeter de Vilafranca; Joan Fc. Solà, escrivà de rendes del Vendrell; Josep Ribas, estanquer de Font-rubí; Anton Amat, administrador de rendes de Vilanova...

El 15 de desembre de 1825 s'inicia la llarga relació de mercès que, des d'ara, donarà el rei. El preàmbul comença dient: "Por Real Decreto de S. M. (Q.D.G.) de 11/2 del año último, se

servió dispensar sus gracias a las familias de los militares que arrastrando toda clase de peligros, empuñaron las armas en defensa del altar y del trono; a los que sin ser militares se reunieron por la causa de la legitimidad bajo las banderas realistas; y a los que por la misma causa sufrieron penalidades, o perecieron mártires de la lealtad en los patíbulos...”.

A continuació, en un constant degoteig, es dóna el nom de les persones beneficiades. Transcrivim les del Penedès i el seu entorn, per si algú identifica algun remot avantpassat.

3/3/1825 - Josep Calaf, de *Masllorenç*, “soldado de la división de D. Juan Romagosa, que ha quedado imposibilitado para adquirir su sustento de resultas de las heridas que recibió en la entrada en la villa de Valls que defendían los milicianos nacionales, el retiro de inválido con el haber de 40 reales de vellón mensuales...”.

17/3/1825 - “Enterado el Rey... de la instancia de Baudilio Alegre, vecino de la villa de S. *Saturnino*... abuelo y tutor de Basilio Domenech, por sí y en representación de dicho menor y de su hijo Bernardino Alegre, en la cual solicita pensión para su nieto por haber muerto su padre Fco. Domenech defendiendo los sagrados derechos del altar y del trono, y que su citado hijo Bernardino sea exonerado de quintas en atención a sus padecimientos durante el régimen constitucional, a causa de haber llevado algunos víveres a los realistas... se ha dignado conceder en decreto de 5/2 al indicado Basilio Domenech, huérfano de padre y madre, la pensión de 2 reales diarios... desde el 30/11/1822 que fue el siguiente al del fallecimiento de su padre, no habiendo tenido a bien S. M. Acceder a la segunda parte de la petición relativa a que se exima de quintas a su hijo Bernardino...”.

30/3/1825 - Pensió de 2 rals diaris a Margarida Cantarell, d'*Albinyana*, vídua de Josep Coch, soldat que fou del 7è batalló... mort en acció de guerra a Cervera... que s'abonarà des del 22/7/1822, que fou el següent al de la mort del causant.

12/4/1825 - Pensió de 4 rals diaris a Teresa Brugueras Torres, d'Esparreguera, vda. de Gregori Torres, voluntari que fou de la partida manada per D. Mansuet Boixó i afusellat pels revolucionaris, que, faltant al tracte, el condemnaren a la pena capital... Cobrarà des del 27/5/22...

15/4/1825 - Pensió de 2 rals diaris a Paula Armengol, vda. de Pau Manyer, soldat que fou del 1r batalló, mort en acció de guerra contra els revolucionaris el 25/5/1822.

20/5/1825 - Pensió de 2 rals diaris a Manuela Figueras, veïna de Sant Jaume dels Domenys, vda. del soldat reialista Manuel Fontanillas, mort per les tropes revolucionàries quan eixiren de les fortalises de la Seu d'Urgell, el 21/8/1823.

13/8/1825 - Pensió de 2 rals diaris a Antònia Janer, vda. de Josep Seguí, veïna de *Masllorenç*, que, pel fet de reclutar gent per al Reial servei, fou mort per una partida de milicians... Cobrarà des del dia 8/12/1821, l'endemà del fet.

21/8/1825 - Pensió de 1880 rals l'any a Maria Manyosas, de *Sant Quintí de Mediona*, com a vídua de Josep Gustems, que morí essent tinent de la 2a companyia del 2n batalló de la divisió reialista manada pel baró d'Eroles, en acció de guerra. Cobrarà des del 7/2/1823.

12/9/1825 - Pensió de 3 rals diaris a Antònia Jané Miró, d'*Albinyana*, vda. del caporal 1r del batalló de D. Joan Romagosa. Morí "en defensa de la justa causa" al temps d'evacuar les tropes reialistes les fortaleses de la Seu, el 4/2/1823.

12/9/1825 - Pensió de 2 rals diaris a Antònia Soler, de *Masllorenç*, vda. de Josep Vives, afusellat per reclutar gent al camp de Tarragona per formar una partida reialista, el 8/12/1821.

28/9/1825 - Pensió de 2 rals diaris a Fca. Manyer, d'*Albinyana*, vda. de Francesc Francesch, soldat de la divisió manada pel general Romagosa. Fou mort per les tropes constitucionals en abandonar els reialistes les fortaleses de la Seu, el 4/2/1823.

2/10/1825 - Pensió de 2 rals diaris a Magina Colet, de *Rodonyà*, vda. d'Agustí Torreron, voluntari de la divisió Romagosa, mort en l'evacuació esmentada en el paràgraf anterior.

4/10/1825 - Pensió de 2 rals diaris a Teresa Salvat, de *Vilabella*, vda. de Magí Colet, soldat de Romagosa. Fou fet presoner pels constitucionals a l'acció de Vilafranca i passant de seguida per les armes, el 5/8/1822.

4/10/1825 - Pensió de 2 rals diaris a Antònia Cañellas, de *Vilabella*, vda. de Josep Guinovart, caporal reialista, capturat i afusellat pels constitucionals a l'acció de Vilafranca el 5/8/1822.

30/10/1825 - Pensió de 2 rals diaris a Teresa Seguí, de *Vilavella*, vda. del soldat Pere Rovira, capturat i afusellat a Vilafranca com els dos anteriors.

21/11/1825 - Pensió de 2 rals diaris a Teresa Escofet, veïna de *Pachs*, vda. del soldat reialista Josep Montaner, mort en acció de guerra l'11/8/1822.

6/12/1825 - Pensió de 2 rals diaris a Quitèria Soler, de *Creixell*, vda. de Josep Moné [sic.], soldat reialista mort a l'acció de guerra de Vilafranca el 5/8/1822.

12/1/1826 - Pensió de 1600 rals l'any a Antònia Torva, veïna d'*Igualada*, vda. del capità reialista Josep Ferrer, "que habiéndose tocado a rebato en la villa de *la Llacuna*, salió con su porción de gente armada, que capitaneó... atacando a los revolucionarios que se refugiaron en una casa de campo, y le cupo la suerte de morir de una bala de fusil". Cobrarà des del 16/5/1822, que és l'endemà de la seva mort.

13/1/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Rosa Palau Rovira, de *Santa Oliva*, vídua i mare dels soldats realistes Pau i Josep, que foren morts pels revolucionaris, el primer després de ser fet presoner a l'acció de guerra de Sant Jaume, afusellat al moment de ser capturat, i el segon a mans dels mateixos. Cobrarà des del 2/7/1822, que és l'endemà de la mort del seu primer fill.

15/2/1826 - Pensió de 4 rals diaris a Antònia Montserrat, de *Sant Sadurní*, vda. de Magí Rovira, "que, impulsado de su decidido amor a la sagrada persona de S. M., se reunió con otros vecinos que derribaban las lápidas de la abolida Constitución en cuatro pueblos, alarmando la comarca a la voz de ¡Viva el Rey!, y efectivamente se le incorporaron otros muchos que capi-

taneó, poniéndose al frente de aquella reunión de realistas, tanto en el derribo de las lápidas como para batirse con el mayor entusiasmo con los milicianos de Capellades, en cuya acción fue herido y muerto en el campo de batalla”. La pensió es cobrarà des del 12/5/1822, que és l'endemà del fet.

24/2/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Josep, Teresa i Maria Soler veïns de *Sant Sadurní*, per haver quedat orfes del soldat reialista Sixte, que morí en l'acció de guerra de les immediacions d'aquella vila, i per haver contret segon matrimoni la seva mare Joana Bosch. Cobraran mitjançant el seu tutor Domingo Bosch, des del 23/5/1825, que és el següent al que va prendre estat la seva mare.

25/2/1826 - Pensió de 1800 rals l'any a Maria Graud, (?), veïna de *Cantallops*, vda. del tinent de reialistes Josep Clos, que fou empresonat pels revolucionaris, traslladat a Barcelona i afusellat allí el 5/5/12, després de sotmetre'l a consell de guerra.

1/5/1826 - Pensió de 3 rals diaris a Maria Rafull, de *Llorenç*, vda. del caporal reialista Magí Sendra, mort a l'acció de Montblanc el 20/8/1822.

1/6/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Fca. Bargalló, de *Vilafranca*, vda. del soldat reialista Joan Roca, mort en acció de guerra al terme de Torrelles el dia 11/8/1822.

8/6/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Teresa Busquets, de *Sant Quintí*, vda. del soldat reialista Josep Duran, mort en acció de guerra en evacuar les forteses de la Seu, el 3/2/1825.

9/6/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Teresa Mariné, de *Sant Jaume dels Domenys*, vda. i mare del soldat reialista Baldiri Güell, mort en acció de guerra en un assalt donat el 21/6/1822 a les forteses de la Seu.

11/6/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Rosa Bundó, de *la Bisbal*, vda. del soldat reialista Isidre Andreu, mort en acció de guerra a *Vilarodona* el 29/7/1822.

13/6/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Maria Ventura Mascaró, veïna de *Sant Pere de Riudebitlles*, vda. del soldat reialista Fc. Saumell, mort el 29/11/1822 en defensa dels “sagrados derechos”.

15/6/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Maria Borret, veïna de *Moja*, vda. del soldat reialista Joan Batet, mort en acció de guerra, el 21/9/1822, prop de Masmolets.

19/6/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Antònia Marcheu, de *Torrelles de Foix*, vda. i mare del soldat reialista Fco. Rafecas, mort el 25/9/1823 com a conseqüència de ferides rebudes al setge de les forteses de la Seu d'Urgell.

16/8/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Margarida Gabarró, de *Piera*, vda. del soldat reialista Pau Salinas, mort en acció de guerra a Capellades el 12/5/1823.

17/8/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Marianna Estalella, de *Piera*, vda. de Pau Almirall “asesinado por el ex-general Rotten” el 24/2/23.

14/9/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Antònia Sans, de la *Nou* “corregimiento de Villafranca”, vda. del soldat reialista Joan Vidal, mort pels revolucionaris a l'evacuar els reialistes les fortaleses de la Seu, el 27/9/1823.

15/9/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Magdalena Mercader, de Vespella, vda. i mare del soldat reialista Anton Salvat, mort a l'hospital de la Seu el 14/1/1825, de resultes de ferides rebudes de bala de fusell.

29/10/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Fca. Domènech, veïna de Sant Pere de Riudebitlles, vda. del soldat reialista Geroni Valls, mort en acció de guerra a Pierola el 9/7/1822.

5/12/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Ma. Rosa Carbó, de Llorenç, vda. del soldat-reialista Josep Pascual, mort en acció de guerra el 3/2/1823.

10/12/1826 - Per R.D. de 14/10 s'atorga la pensió de 40 rals al mes a D. Josep Batet, caporal segon de reialistes, veí de *Masllorenç*, inutilitzat en acció de guerra.

19/12/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Teresa Calas [sic], de *Masllorenç*, vda. de Jaume Segalà, soldat de l'exèrcit de Catalunya, “en recompensa a la generosa decisió de su marido por sostener los legítimos derechos de S.M.”

19/12/1826 - Pensió de 3 rals diaris a Maria Sanromà, de *Bonastre*, vda. del caporal reialista Pau Rius, mort de resultes de ferides rebudes en acció de guerra, el 19/7/1823, a les fortaleses de la Seu.

22/12/1826 - Pensió de 2 rals diaris a Fca. Robert, veïna de *Rodonyà*, vda. del soldat reialista Josep Totosaus, mort el 15/5/1822 per ferides rebudes en acció de guerra.

En aquest punt, després de gairebé dos anys de mercès, l'aixeta s'estronca. Però segueix l'empresonament i l'execució de persones implicades al bàndol perdedor. Vegem-ne algunes:

23/2/1826 - Són citats per edicte Fc. Robert, “alias lo Cit o fill de la Jaya”, natural de *Vila-rodona*, i Sebastià Puig-oriol, “conocido en Villafranca por secretario del alcalde mayor, mientras allí lo era D. Armengol Dalmau de Cubelles”. Ambdós s'han de presentar abans de 10 dies “a las Reales cárceles (de Barcelona) de rejas adentro”, a fi d'escoltar-los en defensa de la causa que contra ells i d'altres s'està tramitant, sobre ferides i mort de D. Llorenç Domingo, batlle que fou de Vila-rodona.

17/4/1826 - És citat, “en méritos de la causa criminal que estoy formando sobre varios excesos” comesos a *Vila-rodona*, Baltasar Vidal, veí d'aquella població.

27/3/1827 - Són citades, per a prendre'ls declaració, una sèrie de persones: Joan Alcover i Fc. Tarrida, de *Vilafranca*, que foren milicians de cavalleria; Fc. Morató, “alias Carmin”, i Pau Camps, milicians que foren d'infanteria de *Vilafranca*; Ramon Bonet, veí i milicià d'infanteria de *St. Sadurní*, perquè es presentin abans de 10 dies. S'han de defensar de la causa que contra tots

ells s'està substanciant, sobre l'assassinat de cinc reialistes a "la riera de Noya y parage nombrado Pas de Pilas el 29/11/1822".

26/2/1829 - En aquesta data, "confesos y convictos en la causa de conspiración", són executades 10 persones, entre elles Josep Sans (a) Pep Morcaire. D'aquest, la premsa comenta: "No hay un catalán que ignore los atroces delitos cometidos por este perverso". Tenim documentat que, durant la passada guerra reialista, el 17/1/1823 sortí del *Vendrell* amb 40 miquelets i 12 milicians a les ordres del sotstinent Guardiola, "a la persecución de una gavilla de ladrones". Retornen a migdia, portant presoners 10 d'aquests "lladres", dels 13 que han capturat, "habiéndose encargado de los tres restantes, que son los más malos, el capitán "Pep Morcaire", quien a estas horas les habrá dado su merecido destino".

8/3/1829 - Són emplaçats a les "Reales cárceles, de rejas adentro", Jaume Muntades, comerciant, d'Igualada, i Pau Vives, boter, del *Vendrell*, per a declarar i defensar-se "de lo que resulta contra ellos en la pieza de autos formada sobre hallazgo de 14 1/2 onzas de oro a Pedro Francesch (a) Poll de las Destras, natural del pueblo de S^a Maria del Alvé, corregto de Villafranca, al tiempo de su captura... por hallarse acusado de haber cometido dos homicidios...".

PRIMERA GUERRA CARLINA (1833-1842)

Passen cinc anys de la darrera data. El 29 de setembre del 1833 morí el rei Ferran VII, atorgant de les mercès que hem detallat i impulsor d'empresonament i mort de liberals. El mes següent, la vídua Maria Cristina signa un reial decret on diu que "por una serie de hechos plenamente comprobados y demasiado decisivos, tengo la fuerte certidumbre de que el infante D. Carlos Mª Isidro ha tomado una resolución hostil, aspirando a usurpar el trono de mi augusta Hija Dª Isabel II, en menosprecio de la Ley fundamental y vigente del Estado...". I així comença la primera Guerra Carlina, que els llibres d'història anomenen "Guerra dels Set Anys".

A mitjan febrer de 1834 ja es belluguen "gavillas de miserables", una de les quals, formada per 30 homes, és capturada al Bertí (Vallès Oriental). Entre els detinguts hi ha Joan Galceran, de *St. Esteve Sesrovires*, i Pau Butifolls, de *Torrelles de Foix*, que el mes següent són embarcats "para servir de soldados en los dominios de Asia y América, según está mandado por R.D. de 21/1 de este año".

El 16/8, segons la tònica esmentada, són traslladats a l'Havana, en el bergantí "Armonía", 95 individus, "al servicio de las armas". Entre ells hi ha aquests penedesencs: Jaume Vidal, de 29 anys, casat, de *St. Vicenç de Calders*; Josep Gener, 22 a, solter, de l'*Ortigós*; Jaume Rossell (a) Camús, 32 a, casat, de *Masllorenc*; i, del mateix indret: Ramon Ferreró (a) Ponet, 29 a, casat; Ramon Palau (a) Balit, 25 a, casat; Jaume Seguí (a) Tarragó, 27 a, casat; Josep Ferrer, 19 a, solter; Ramon Pie, 22 a, solter; Salvador Bertran, 19 a, solter; Josep Carbonell (a) Bolero, 30 a, casat; tots ells pertanyents a la partida del Llarg de Copons i condemnats a 6 anys.

El 7/11/1834 els voluntaris de *St. Sadurní* capturen 4 facciosos, entre els quals hi ha els oficials reialistes Peix i Camps, que reclutaven gent "para sublevar el país". Aquests dos són afu-

sellats “en los pueblos de su naturaleza”, i el capità general felicita els executors “por el mérito contraído en este suceso”.

El 17/12/1834 és afusellat per l'esquena, a Vilanova, després de rebre tots els auxilis espirituals, el facciós Miquel Margalef (a) el Guerxo, del Mas-roig (Priorat), “asesino de D. Antº Buigas, procurador, cabo 1º de la Milicia urbana de Falset”.

El 22/6/1835 es publica un altre trasllat de facciosos a l'Havana, per 6 anys; entre ells hi ha: Pau Oller, solter, 20 anys, de *Capellades*, adscrit a la facció del capitost Saura; Fc. Bonaventura, solter, 48 a, de *Carme*, de la partida de Llauger; i Josep Martí, solter, 25 anys, de *Vallbona*.

El 18/8/1835 surten cap a Ultramar 70 facciosos, entre els quals: Josep Aluges, de *Piera*, 34 a, casat; Josep Gusina, del *Pla*, 21 a, solter; Magí Poch, del *Pla*, 20 a, solter; Fèlix Fargas, de *Vilafranca*, 23 a, solter; Joan Mañé, d'*Albinyana*, de 40 a, casat; Pau Marimon, de *Montagut*, 25 a, solter; i, Jaume Rebentis, de *l'Arboç*, 32 a, casat.

El 28/12/1835 embarquen cap a l'Havana 90 facciosos, en el bergantí “Amnistia”. Entre ells anotem: Joan Esteve, de *Lavit*, de 21 a, solter; Jaume Parellada, d'*Oleseta*, de 19 a, solter; Joan Pujals, de *Montagut*, de 20 a, solter; i Antoni Casas, de *Capellades*, 50 a, casat.

Hem llegit en alguns llibres que durant aquesta guerra els carlins atacaren l'Arboç tres vegades: el 31 de gener de 1836, el 28 de febrer següent i l'1 d'agost de 1837. Com és habitual, la premsa de l'època no diu ni mitja paraula d'aquest triple fet, però sí que posteriorment, al *Diario de Barcelona* del 17 de març de 1836, apareix un confús text: es parla d'una invasió de la vila de l'Arboç per 6.000 soldats carlins i 200 genets; només 80 “guardias nacionales” van resistir l'embranzida; S. M. vol que els arbocencs perjudicats siguin indemnitzats... Hi ha constància d'una altra entrada carlina a la vila l'1 de març de 1837 i d'un atac el 12 de març de 1838.

Aviat, i a l'estil del difunt rei, la seva vídua Maria Cristina reparteix entre els seus defensors gràcies i mercès. La relació s'inclina el 20 de març de 1836, fent referència a “las gracias que S. M. la Reina Gobernadora se ha dignado dispensar a las familias de los que perecieron en defensa de la causa del trono y de la libertad”, paraula, aquesta darrera, que substitueix l'“altar” que usava el seu marit. S'atorga una pensió d'un ral i mig diari a Isidre Gavaldà, pare d'Antoni, guàrdia nacional de Vila-rodona, “mort a mans dels rebels”.

El 25/3/36 pensió de 2 rals diaris a Teresa Busqué Romanyà, vídua amb dos fills d'Antoni Busqué, guàrdia nacional de *Capellades*, mort a l'atac dels facciosos a dita vila el 18/9/1835.

Com que la pastanagada a uns correspon la garrotada als altres, el 10/4/1836 són emplaçats a presentar-se a las “Reales cárceles, de rejas adentro” –frase que ja coneixem– els pare i fill Manuel i Josep Febrer, naturals de *Vilanova*, “por desafectos al actual sistema y partidarios del carlismo”. Aquesta citació és repetida el 23/6/1836.

15/5/1837 - Es retira, amb un ral cada dia, Leodagari Ponsa, milicià nacional de *St. Vicenç de Calders*.

- 12/6/1837 - Pensió de 2 rals diaris a Joan Gimenez Mestre, de *Vilanova*.
- 2/1/1838 - Pensió d'un ral i mig diari a Teresa Cosiné, de Torrelles de Foix, vda. de Ramon Amuni.
- 30/1/1838 - Pensió d'un ral i mig diari a Dionisia Gener, resident al *Vendrell*, vda. de Llorenç Casal.
- 3/4/1838 - Igual pensió a Teresa Ràfols, de *Vilafranca*, vda. de Francesc Lloreda.
- 12/5/1838 - Idem. de 45 rals mensuals a Fc. Xavier Sastre, de la milícia nacional de *Vilafranca*.
- 2/6/1838 - Id. de 2 rals diaris a Teresa Martí, vda. d'Antoni Domingo, del *Vendrell*.
- 12/6/1838 - Id. de 3 rals diaris a Rosa Font, vda. d'Eudald Elies, de *Vilafranca*, i a Maria Olivella i Altet, vda. de Josep Olivella, de *Vilanova*.
- 26/7/1838 - Pensió de 3 rals diaris a Maria Pons, vda. de Josep Calbó, del *Vendrell*.
- 27/7/1838 - Pensió d'un ral i mig diari a Fca. Batalla Capdevila, vda. de Josep Batalla Batalla, de *Puigpelat*, i a Manuela Papiol Olivella, vda. de Joan Papiol, de *Vilanova*.
- 30/7/1838 - Pensió de 2 rals diaris a Maria Febré, vda. de Salvador Valls, del *Vendrell*.
- 11/8/1838 - Pensió d'un ral i mig diari a Antònia Beltran Puch, vda. de Fc. Beltrán, de *Vilanova*, a Anna Trilla, vda. de Joan Vasa [sic], del *Vendrell*, i a Gregòria Baldrís, vda. de Fèlix Calbó, també del *Vendrell*.
- 15/8/1838 - Pensió d'un ral i mig a Maria Àngela Rivalta Gago, vda. de Joaquim Rivalta de *Vilanova*.
- 2/9/1838 - Pensió de 2 rals diaris a Marianna Malla, vda. de Fc. Ibars de l'*Arboç*.
- 6/9/1838 - Idem. a Josepa Arbós, vda. de Gaietà Ferran, de Sant Sadurní.
- 15/9/1838 - Pensió de 60 rals al mes a Josep Boada, milicià nacional del *Vendrell*.
- 24/9/1838 - Pensió d'un ral i mig diari a Maria Milà Roig, vda. d'Antoni Milà de *Vilanova*.
- 16/10/1838 - Igual pensió a Maria Bosch, vda. de Joan Bosch, de *Vilanova*.
- 21/10/1838 - Idem. a Paula Comulat Planas, vda. de Josep Comulat, de *Vilanova*.
- 9/11/1838 - Pensió de 2 rals diaris a Cecília Domingo, resident a l'*Arboç*, vda. de Julià Domingo.

26/11/1838 - Pensió d'un ral i mig diari a Maria Soler Raventós, vda. de Pere Raventós, de *St. Pere de Ribes*; a Josepa Esteve Coll, vda. de Cristòfol Coll, del mateix lloc; a Caterina Millà Artigas, vda. de Josep Artigas, també del mateix lloc; i a Marianna Rovira Martí, vda. de Josep Martí, de *Vilanova*.

8/12/1838 - Pensió de 2 rals diaris a Maria Rosa Jaca Planas, vda. de Josep Planas, i d'un ral i mig a Pelegrina Soler Llosas, vídua de Joan Llosas; a Fca. Mestre, vda. de Pere Roig, i a Fca. Pascual Giralt, vda. de Joan Giralt, totes elles de *Sant Pere de Ribes*. I d'un ral i mig diari a Teresa Carbó Captet, vda. de Josep Carbó, de *Vilafranca*.

17/12/1838 - Pensió de 2 rals diaris a Serafina Mercader, vda. de Maties Romeu, de *Sitges*; i a les següents, de Sant Pere de Ribes: Maria Crespo Sidós, vda. de Josep Sidós; Teresa Llosas Soler, vda. de Pere Soler; Maria Artigas Masó, vda. d'Antoni Masó; i Fca. Artigas Milà, vda. de Fc. Milà.

30/12/1838 - Pensió de 3 rals diaris a Fca. Almirall, de *Vilafranca*, i a Teresa Torres Amor, vda. de Blai Amor, ambdues de *Sitges*; i de 2 rals diaris a Engràcia Soler Llopis, vda. de Gaspar Llopis, i a Antònia Roig Ill, vda. de Josep Ill i Camps, totes dues de *Sitges*; i a Josepa Soler Rivas, vda. d'Isidre Rivas, de *Vilafranca*.

19/1/1839 - Pensió d'un ral i mig diari a Dolors Puig Castro, vda. de Fc. Puig, i a Coloma Carol, mare d'Antoni Carol Raventós, totes dues de *Vilanova*.

7/2/1839 - Igual pensió a Maria Pascual Guasch, vda. de Martí Pascual, de *Vilanova*; i a Gertrudis Rovira Güell, vda. de Joan Rovira, del mateix lloc.

21/2/1839 - Pensió de 3 rals diaris a Fca. Almirall, vda. de Jaume Mayner, de *Vilafranca*.

8/2/1839 - Pensió d'un ral i mig diari a Fca. Escofet Julià, vda. de Ramon Julià, de *St. Sadurní*.

15/3/1839 - Igual pensió a Ramon Soler i Marianna Ferrer, pares de Joan, de *Vilanova*.

27/3/1839 - Igual pensió a Rosa Soler Jacas, de *Vilafranca*.

5/5/1839 - Idem. a Maria Soler Arrufat, de *Vilanova*, vda. i mare de Joan Soler, milicià nacional d'aquella vila, "mort pels facciosos en acció de guerra".

27/5/1839 - Pensió de 3 rals diaris a Josepa Goyri, vda. de Manuel Ollanguren, resident a *Vilafranca*. El difunt fou "capitàn de llaves" de la vila de Torelló.

1/6/1839 - Pensió d'un ral i mig diari a Tomasa Colomer Janer, vda. de Joan Janer, de *St. Pere de Ribes*.

13/6/1839 - Igual a Rosa Bertran Mestre i als seus fillastres Maria, Josep i Jaume Bertran, vda. i fills de Rafael Bertran, de *Vilanova*.

6/7/1839 - Igual pensió a Josepa Fontana, vda. de Joan Ferrer, del *Vendrell*.

31/7/1839 - Idem. a Maria Llorens i a la seva fillastra Tecla Llorens Ferrer, vda. i orfe de Joan Castells, del *Vendrell*.

15/8/1839 - Pensió de 1.600 rals l'any a Sebastiana Cros, vda. de Josep Domingo, de *Sitges*.

6/10/1839 - Pensió de 45 rals mensuals a Pau Figueras Julivert, sergent segon de la milícia nacional de *St. Sadurní*.

5/12/1839 - Pensió d'un ral i mig diari a Caterina Albornà Mas, i a Andreu, Joan i Antoni Albornà Juriol, residents a l'*Arboç*, vda. la primera de Julià Albornà i fills d'aquest els altres.

12/1/1840 - Igual pensió a Maria Güell, veïna de Vilanova, vda. de Joan Milà.

15/6/1840 - Pensió de 2 rals diaris a Rita Recasens Carbonell, de *Torredembarra*, vda. de Paulí Recasens, i a Maria Totosaus, del *Vendrell*, mare de Maure Riambau.

13/8/1840 - S. M. la Reina gobernadora atorga pensió de 2 rals diaris a Josepa Bosch Domingo, de l'*Arboç*, mare de Julià Bosch.

11/6/1841 - Per decret de la Regència provisional es concedeix pensió d'un ral i mig diari a Fca. Capellades, vda. de *Vilafranca*, mare d'Antoni Ràfols, i a Antònia Vidal, resident a l'*Arboç*, vda. de Salvador Casas.

28/8/1841 - S. A. el Regente del Reino atorga pensió de ral i mig a Marianna Galofré, de Vilafranca, mare de Fèlix Feliu.

24/11/1841 - S. A. el Regente del Reino concedeix pensió de ral i mig a Maria Guarro, del *Vendrell*, vda. de Fèlix Vidalés, individu que fou de la Ronda de *Vilafranca*.

18/4/1842 - Igual pensió a Magdalena Pujol, del *Vendrell*, vda. de Fco. Rivas, "militar nacional que fue de dicha villa".

EL BIENNI PROGRESSISTA (1854-1856)

A mitjan juliol del 1854 es llença al país un "grito salvador". Aquest "pronunciamento", on juguen principalment Espartero i O'Donnell, fou festejat al Vendrell amb repic de campanes, il·luminacions, desfilades de músics pels carrers tocant l'himne de Riego i alegria als casinos, on no van tancar en tota la nit. A Vilanova fan també festa grossa; mentre celebren missa a l'església de Santa Maria cau un salomó de la volta, però no hi ha danys personals. Mitjançant subscripció popular, l'autoritat vilanovina dona 6 rals a cada soldat, 8 als caporals, 10 als sergents segons i 20 als primers. El batlle de Vilafranca publica un ban, on fa al·lusió a què "La Patria y la Libertad, poco ha mustias y afligidas, sonríen hoy dichosas augurdando un venturoso porvenir".

Revifen les milícies i el govern crea una “Cruz y Placa, titulada de Constancia”, que, a través de “Juntas Calificadoras”, són atorgades als “Milicianos nacionales que llevan más de 10 y 12 años de servicio...”

Els penedesencs als quals es concedeix aquesta penjarella són:

31/5/1855 - Salvador Vilaró, propietari, individu de l'escala de Gastadors del batalló de Milícies Nacionals (M. N.) de *Vilafranca*, per 16 anys i 8 mesos de servei.

4/6/1855 - Josep Oliver Viadell, propietari i veí de *Vilanova*, per 16 anys i 8 mesos de servei.

23/6/1855 - Carles Lleonart Sabaté, propietari de *Vilafranca*, amb 16 anys, 11 mesos i 4 dies (com es pot veure, filaven prim); i Vicenç Mestres, propietari i capità de la 3a companyia del batalló de M. N. de *Vilafranca*, amb 15 anys, 11 mesos i 23 dies... “publíquese en los diarios de esta capital y B.O. de la Provincia y fijense ejemplares en los cuarteles de la Milicia para que llegue la noticia a todos...”

27/6/1855 - Pelegrí Pascual, de *Vilafranca*, que duu 16 anys, 8 mesos i 6 dies de serveis.

20/7/1855 - Fèlix Sivilla, veí de *Vilafranca*, per més de 16 anys; Jaume Sabater Martorell, propietari, del mateix lloc, per més de 15 anys; i Eloi Llopis Vidal, alcalde constitucional de *St. Pere de Ribes* i capità de la 2a Companyia de la Milícia d'aquesta vila, per més de 12 anys.

21/7/1855 - Salvador Alemany, de *Vilafranca*, que serví més de 16 anys; Ramon Llorens Roca, advocat i capità que fou de la 3a companyia del batalló de Milícies de Vilafranca, per més de 15 anys; i Narcís Vallès Batlle, “notario de reinos” i propietari, veí de *Vilafranca*, per més de 16 anys de servei.

31/8/1855 - De *Vilafranca*: Miquel Juliachs, Josep Ballester i Fc. Mainer, tots tres amb més de 16 anys; aquest darrer, individu de la la companyia del batalló de milícies d'aquella vila. = De *Sitges*: Josep Ferrer Ros, per més de 15 anys, i Benvingut Montserrat, individu de la comissió orgànica de milícies del partit de Vilafranca. = I de *Vilanova*: Josep Escofet, corneta de la companyia de caçadors del batalló novè de línia; Antoni Hospital; Antoni Picoret; i Pau Romagosa, cadascun amb més de 12 anys de servei.

1/10/1855 - De *Vilafranca*: Antoni Vidal Verdaguer, advocat i fiscal, cessant des del 1844, hisendat, notari, amb més de 14 anys. = De *Vilanova*: Manuel Sans; Antoni Font; Joan Montaner; Josep Garcia, caporal primer; Josep Golart Rossell; Josep Bosch Mir, daurador; i Antoni Carbonell Busquets; tots ells amb més de 15 anys.

2/1/1856 - Josep Berengola Marcó, capità de Caçadors; Pere Soler Durich, capità de la 2a companyia; Narcís Font; Fc. Pujol i Fc. Vidal Pla, tinent. Tots ells amb més de 12 anys de servei.

